

6.
1992

62. JIRÁSKOVA HRONOVA

LABYRINT SRDCE ANEB SUPERCOMENIUS

STŘEDA 5. SRPNA

střípky

FAX: V Břeclavi 4. srpna 1992

Vážení přátelé,
je nám to velice líto, ale z důvodu onemocnění v souboru jsme nuceni svou účast na letošním divadelním festivalu odříci.

Omlouváme se za případné komplikace, které Vám tím působíme, držíme palce, ať se vše ostatní vydaří a těšíme se - snad někdy příště - na shledanou... Za REGINU Břeclav

Zdeněk Miklín

Don Quijote de la Ancha brněnského Divadla Klauiniky se opakuje v Jiráskových sadech 5. 8. ve 22.00.

Ve čtvrtek 6. srpna 1992

Výlet na Hvězdu s průvodcem.

Sraz: náměstí před Jiráskovým divadlem v 9.00 hod.

Předběžné přihlášky v inform. kanceláři.

Cena zájezdu (doprava + oběd):

20,- Kčs pro členy KPJH

40,- Kčs pro ostatní

Těšíme se na vás a přejeme příjemný pobyt "U nás"

Česká sekce UNIMA, mezinárodní organizace loutkářů a přátel loutek, pořádá 25. - 27. září v Třeboni SOUSEDNÍ - setkání přátel loutek z Čech a Moravy s kamarády z Rakouska. Program: loutková divadla, výstupy do kraje, večery u kytary a klavíru; snad i sele. Laciné ubytování zajištěno. Srdečně zveme. Přijďte strávit příjemný víkend. Přijďte rovnou, či ještě lépe, dejte vědět na adresu České sekce UNIMA, Celetná 17, 110 00 Praha 1. Tamtéž je možno se i přihlásit o členství v Č.S.UNIMA.

POZDĚ, ALE PŘECE

Darince, Alexandře, Saše

hodně toho všeho k sedmnáctým narozeninám

prej kamarádi.

Brandýs nad Orlicí je městečko mezi Pardubicemi a Ústím nad Orlicí. Slavné tím, že tu pobýval J. A. Komenský při čemž sepsal Labyrint světa a oženil se s místní rodačkou, Dorotou Cyrillovou. Za to mu zde postavili pomník. Od té doby se v městě mnoho neudálo...

Až letošní poslední srpnovou sobotu! Do Brandýsa přitáhnou hordy divadelníků, profesionálních i amatérských. Na místě vzniku Labyrintu světa se odehraje theatrum mundi, divadelní podívaná, při níž od čtrnácté hodiny obsadí všechny prostory náměstí herci Divadla husa na provázku (Pecha, Ambrová) a jeho mladé odnože, Studio DŮM. A taky celý soubor zlínského Městského divadla. Sehraji představení, která jsou inspirována J. A. K. - proslulou Scherhaufnerovu inscenací Labyrintu světa (po dlouhé době opět s Petrem Oslzým v roli Poutníka), před půlnočním ohňostrojem se na louce před pomníkem odehraje zlínské „Lux lucet in tenebris“ (režie J. Morávek) a uvidíme i další zlínskou komedii podle Komenského „Pojd' sem, dítko a uč se...“ Pod širým brandýským nebem se budou hrát i nádherné inscenace Evy Tálkové „Svět snů“ a obchůzková lidovka „Nešťastné svatby“. A aby divadla ještě nebylo dost, zbytek času a náměstí zaplní se svými pouličními kreacemi Hradecké „Jesličky“ a „POLI“, „Jumping Hamada“ z Pardubic, Divad-

lo „Na věži“ z Jičína, Divadlo „Josef“ ze Svitav a budou hrát lecos, od Donů Šajnu až po Charmse... Součástí produkcí budou i výstavy obrazů a scénografických návrhů výtvarníka Milivoje Husáka.

Šestihodinové divadlo na brandýském náměstí bude podívanou, při níž byste neměli scházet. Budete-li mít chuť můžete se přidat i se svým vystoupením. Pokud si vezmete spacák, můžete přenocovat v místní tělocvičně. O občerstvení je postaráno a vlakové spojení na trati Praha - Česká Třebová je husté. Vstupné jen dobrovolné...

V sobotu 29. srpna od 14.00 hod. na náměstí v Brandýse nad Orlicí!!!

Alexandr Gregar

(Bližší informace ještě na referátu kultury Okresního úřadu v Ústí nad Orlicí, tel. 0465/2011).

PROHLÁŠENÍ

My členové severočeského diskusního sdružení „Mlčeti zlato“ A dáváme obci divadelnické a organizačnímu štábu JH na vědomí toto prohlášení: Loňský systém hromadného diskusního klubu na JH byl jasně lepší než ten letošní, seperatistický. Lektorský team vloni seděl pěkně na hradě, naproti neboží aktéři představení a my, rejpalové kolem. Situace, kdy se Milan Schejbal dožadoval u Trosečníků „více svobody“, Jarmila Černíková hřímala „běda, jestli usnete na vavřínech“ a Jánovi Zavorskému „chybal škandál“, nám scházejí.

Za sdružení

Pavel Panenka

ORGANIZAČNÍ ŠTÁB

O organizačním štábu Jiráskova Hronova praví statut vcelku suše, že je ustaven městskou radou Hronova a řídí přípravy i vlastní průběh přehlídky. O to víc práce na něj zbývá v realitě. Před započatím 62. JH se sešel třikrát, v průběhu přehlídky se schází denně ve 13.00 a řeší a řeší a řeší... prostě všechno, co je třeba vyřešit.

Má na to své lidi:

Předseda: ing. Miroslav Houštěk

Místopředseda: Jiří Bartoň

Ubytování: Eva Šíková

Vstupenky: Ivana Richterová

Tisk: Jiřina Poznarová

Mluvčí: Jan Linhart

Distribuce tiskovin: Iva Brandová

Péče o soubory: Pavlína Jelínková

Mimodivadelní program: Luboš Červený

Technické zabezpečení divadelní scény: Pavel Kolín

Propagace: Pavel Zuzek

KPJH: Miroslav Široký

-rr-

Dvojčata

Smějete se rádi? Bojíte se rádi? Smích a napětí můžete zažít na americkém akčním filmu s Arnoldem Schwarzeneggerem a Danny de Vitem v hlavní roli.

DNES:

9.00 Klub mladých divadelníků

9.30 Diskusní kluby

14.00 Setkání s D. Fischerovou

17.00 „Hamlet - fragmenty a slova“

P. R. D. Pezinok

18.00 Módní přehlídka COTTEX

20.00 „Hamlet - fragmenty a slova“

P. R. D. Pezinok

21.15 „Dvojčata“ - film

ZÍTRA:

9.00 Tajný výlet

9.00 Klub mladých divadelníků

9.30 Diskusní kluby

16.00 „Odněkud nikam“

DS REGINA Břeclav

17.00 „Slunce, vzejdi, vzejdi“

DDS ZARI Tbilisi

17.00 „Divadelní monology a dialog“

18.00 NANOVAR a její hosté

19.00 „Odněkud nikam“

DS REGINA Břeclav

20.00 „Slunce, vzejdi, vzejdi“

DDS ZARI Tbilisi

20.00 „Divadelní monology a dialog“

21.15 „Lucky Luke“

SOU V. Poříčí

trídy SOU vedle ZŠ

VS Slavie

JD

park AJ

JD

dvůr ZŠ

Hvězda

SOU V. Poříčí

trídy SOU vedle ZŠ

Sokolovna

JD

Slavie

park AJ

JD

JD

Slavie

dvůr ZŠ

famos

HRONOV • Prodej jízdních kol + záruční servis

Jekyll: „V tom nejlepším smyslu amatérská tvořivost od režie a herectví až po technickou stránku.“

Hyde: „Tak, tak. Až působí dojmem téměř hračkovského kutlíka: tančící růžička, střikající slzy, vystřelující rakety, vyzrazovací jazyky, přeskakovací růžičky, rozkládací stůl, jedny oči koulící, druhé vysouvací, udělátka všeho druhu...“

J: „Naštěstí s tím umí pracovat i dál - loutkoherecky i herecky.“

H: „Přesto pocit mnohosti, ba jistého „obžerství“ nápadů zůstává a vede k tomu, že na talíř nakonec zapomenou nejen generálové, ale i já. Dramaturgická odstředivost...“

J: „...je odrazem doby vzniku Aškenázyho textu.“

H: „Ovšem inscenátor ji ještě rozvíjí jevištně: vyhlašování poplachu, odpočítávání a rakety, generálové...“

J: „Přesto: především je to autentické amatérské osobnostní divadlo ve všech složkách.“

AMOREM STŘELENÍ ANEB VŠECHNO VYJDE NAJEVO

I když program inscenace „Amorem střelení“ „Divadélka Jen tak“ z Karlových Varů upozorňuje diváky na potlačení dějové linie v zájmu posílení divadelnosti inscenace, už příliš brzy se provalí, že nikdo na jevišti nemá vlastně žádný problém. Odhalení Evžena v závěru je zveřejněno vlastně zbytečně, neboť pro dramatickou zápletku nemá žádný význam. Dobrá zápleтка je základem motivace jednání lidí a to platí jak pro tragédii, tak pro frašku. Možná proto se jednání hrdinů zdá nevěrohodné, marné se Karlovarští snaží přetáhnout nás přes forbinu zcela. Jistě se líbí herectví, suverenní zvládnutí slovně-situčního humoru a šprýmování a vůbec na poměry vkusný přístup k lechtivosti předlohy. Určitě stojí za uvážení popřemýšlet o hudebním plánu a hudebním doprovodu celé inscenace, jenž se naprosto nesnaží hledat důvod, aby byl jiný, než je - táborákový. Je to určitě nejproblematičtější, leč renovovatelná složka představení. A taky mě na konci inscenace trochu bolely nohy. To asi za herce, kteří celou inscenaci odehrají ve stoje. Pavel Němeček

Pubertou procházející lidé, národy a dokonce i celé divadelní soubory.

Herečka Kateřina Hyková (v roli Evženie) vystoupila na jevišti v botách, které předčily všechna očekávání. Někde na počátku snad byly obyčejné páskové střevíce, které lidská ruka proměnila ve dvě malá zvířátka, o kterých se soudným lidem může zdát i několik nocí za sebou! Tam, kde obyčejné boty mívají podrážky, vynesla K. Hyková na nic netušící jeviště dva šedavé a lesklé (!?) nádory, jakoby z dílny Davida Lynche. Původní, pásková bota směrem k zemi přerostla v masivní KOTHURN, od stran lehce nabobtnalý a velmi, velmi blýskavý. Jenže! I estetika vysoce podražených bot má svá pevná pravidla a není možné tato po staletí se formující pravidla z neznalosti porušovat. Boty kothurnového typu nosila už Caligulova manželka - ale to byly boty, a ne takovýhle MADAGASKAR. Není možné, aby se noha, pod patou vysoce zvednutá, svažovala dopředu tak zrůdným způsobem. Kdo se má vydržet dívat na ty prstíky - jak se obloukem přes vysokou podrážku u špičky suverenně dotýkají podlahy? Noha a přednostně její prsty doslova vytékaly z děsivé obuvi na zem. A to všechno na jevišti JIRÁSKOVA DIVADLA. Mládeži svedená, nedospělá, popletená v převlecích rodičů nečekaně zaběhlá na rozpustilém školním výletě a zaběhnutá až do stánku nejdůstojnějšího. Nešťastně zvolená bota úplně přehlušila herečtiny jinak slibné komediální sklony. Kdo to má z té hlavy dostat?

Poskakující rytmičtí koniči - kde jste? Jaké strašlivé srovnání. Tak tohleto je tedy „U nás“. Petr Lébl

Karlovarský soubor v programu uvádí, že se pokusil o parodii pokleslého žánru první republiky. V čem tato parodie spočívala, nevím. Pokud by o ni šlo, musel by být čitelný vztah inscenátorů ke skutečným, které parodují. Publikum se hodně smálo. I já jsem se smálo. Ale pouze jednotlivým vtipům. Inscenace by se daleko víc než parodií měla nazvat kabaretem.

Před závěrem dívky houpají za zvuku písně medvídky. Myslím, že jedním ze záměrů inscenátorů bylo parodovat ženy, které si vezmou jakéhokoliv muže jen proto, aby si zabezpečili bezstarostný klid a splnili úkol - mít děti. A tento přístup vede k degenerovaným potomkům. Smála jsem se IRONII obsažené ve výjevu, ale nikoli parodii. Scéna nemohla být parodií, protože v předcházející hře žen a mužů bylo vytvořeno příliš málo. Způsob, jakým ženy „uhánějí“ muže byl možná humorně stylizovaný, ale nikoliv parodický.

Ale je dobře, že se soubor POKUSIL o parodii. A doufám, že si uvědomuje, že spokojenost publika a jeho smích není vždy tím nejlepším měřítkem.

Zora Vondráčková

Jekyll: „Sympatičtí, živí, mladí, autentičtí lidé.“

Hyde: „Dokud nezačnou hrát „role“. Jak si začnou hrát na postavy, nevěřím jim ani slovo. Nemluvě už o tom, že se chtějí ukázat v postavách komických, leč přesto salónních měšťáků a přitom na tenhle typ postav nemají pohybové (chůzí...) ani mluvně - obojí je nedbalé, pokleslé.“

J: „Text je jen zmínka.“

H: „A k čemu? K tomu, aby se mohli využít v plytkosti

humoru, kterou nabízí? Viděl jsem při svém posledním pobytu v Karlových Varech ve zdejších městském divadle Slaměný klobouk a pokleslá měšťánská okazalost té produkce pro lázeňské hosty se příliš připomíná. Včetně oné pozoruhodné sebevědomé suverenity, s níž se servíruje šmíra rutinních hereckých „grifů.“

J: „Jsou překvapivě teatrální.“

H: „„Evženie“ a „Augustýn“ by se v „Klobouku“ uplatnili od hodiny.“

J: „Ne, nesouhlasím! Mně se zdají velmi vyspělí.“

H: „Až moc - předběhli se v pohledu na věci života, lásky a manželství o nějakých dvacet let. Mně je prostě líto, že ta poslední přidávková píseň byla až ta poslední, že nehráli o tom, co je v ní: o „lásce snu“ či čemkoli, co se jich opravdu dotýká, namísto toho, aby koketovali se šmírou. Kdyby tak byli střešení Amorem!“

J: „A nebyla to parodie tohoto druhu života i divadla?“

H: „Ne. To byl věrný otisk předlohy a rozkoš z možnosti využít se v tomto životním a divadelním stylu. V „Klobouku“ se taky tváří, že je to lehce parodický odstup a tím si uvolňují ruce k tomu, aby se mohli do sytosti využít a vyřádit v tom, co zdánlivě parodují.“

J: „Ale lidi se bavili, smáli, tleskali.“

H: „Od toho je kýč kýčem, aby se líbil.“

OSOBNOSTI

Jaroslav Ipser a Daniela Weissová

Z některých lidí vyzařuje jakási laskavá energie, která dokáže zpracovat to negativní, s čím přijde do styku. Ve společnosti těchto osobností se většinou každý cítí dobře, protože šíří kolem sebe klid a vyrovnanost. Tak na mne působí Čmukaři - Daniela Weissová a Jaroslav Ipser, kteří spolu už 16 let tvoří půvabné inscenace pro děti i dospělé. Jaroslav Ipser „načuchl“ divadélkem coby zvědavé dítě. Sousedka měla marionetové divadlo a tak začal zkoušet, co tito dřevění lidičkové dovedou a zrodil se tak zárodek dlouhodobého vztahu. Po učení a vojné potřeboval ještě něco navíc, než jen docházet do práce a zpět. Přihlásil se do souboru v Modřišicích a z kandrdase to dotáhl až na ředitelské místo. Jednoho dne přivedla jakási členka do souboru kamarádku, které se v divadle zalíbilo. Občas se chodila dívat na zkoušky a pak před nějakým představením byla požádána o zaskok v hlavní roli. A byl to úspěch, protože skvělou zaskokářkou byla Daniela Weissová. A tak se zrodil další vztah. „Hrajeme spolu sice 16 let, ale nejsme manželé“, říkají oba. Během těch let prošla jejich tvorba určitým vývojem a poslední dvě inscenace „Lárk fíček“ a „Léčba neklidem“ byly určeny svým filosofickým poselstvím spíše dospělému publiku. „Nikdy jsme se nechtěli obracet na žádnou věkovou hranici. Když jsme začínali s pohádkami - „Drači“, „Pletené“... tak se v nich vždy objevovala jakási druhá rovina pro dospělé. Po revoluci jsme měli dva roky pauzu, protože se změnilo klima a my uvažovali co a jak a pak objevili Šruta a díky jemu sáhli i po Sakim. Humor, určitá „krutárna“, která tam je, nám připadala pro pohled na život zajímavá. Ale nemyslíme si, že bychom v tom duchu pokračovali. Prostě po věcech pro děti jsme měli chuť zkusit něco pro dospělé.“

O scénografii se stará Jaroslav Ipser a nemá jednoduchou práci. Protože Čmukaři nevlastní žádné auto na převážení

svých inscenací, musí se snažit vymyslet scénografii tak, aby se vešla do několika kufrů, které se dají vzít a převést autobusem.

A čím jsou Čmukaři v „civilu“? Jaroslav Ipser je kotelník. „Čekám na třetí vlnu a pak půjdu na ministerstvo!“ Daniela Weissová začala soukromě podnikat - má tiskové a informační středisko v Turnově.

To, že působí tak vyrovnaně je dáno, kromě jiného, jejich vztahem k chaosu, s kterým se mnozí nedovedou smířit. Daniela Weissová i Jaroslav Ipser jej vnímají jako nutnost, na kterou je třeba si zvyknout, „a nakonec, chaos má v sobě taky nějakou harmonii“, říká pan Ipser. Přejme si, aby i jejich další inscenace šířili kolem sebe vyrovnanost a ukazovaly možnosti uchopení problematického světa.

-von-

Vlastimil Peška

Kolem divadla se pohybuje téměř 17 let. To bylo tak. Při studiu konzervatoře (obor housle) v 6. ročníku ho oslovil tehdejší šéf ořečovského divadla: „Ty umíš hrát na housle? Tož přidi a budeš hrát divadlo!“ Fascinace první rolí (60-letý policajt) byla tak velká, že v divadle zůstal. Zanedlouho přeskočil také na režii. V těle mu ovšem koluje síť muzikantská krev, takže navíc si spolehlivě rozumí téměř s každým nástrojem. Je optimistou z podstaty: „Divadlo bude vždycky, aby bylo krásno, zrovna jako malování a muzika. A tomu kdo dělá dobrý amatérský divadlo bude vždycky pěkně. Proč pořád říkat špatnosti, vždyť je spousta dobrého.“ Při posledním sčítání toho, co prožil s divadlem se dostal k úctyhodnému číslu: 50 inscenací.

P.S. Na podzim vyjde v Bontonu LP „Morytáty“. Zpívá Zuzana Navarová, Vít Sázavský, Jan Nedvěd. Hudba: Vlastimil Peška.

-pa-

ÚTRŽKY Z DISKUSE KMD

Amorem střelení aneb všechno vyjde najevo - seminář B

- mě se to docela líbilo, i když místy jsem se nudila

- výborný byl výkon představitelky Evženie, Augustýn s Klauddií byli doslova v jejím stínu, zatímco švadlenka byla docela milá

- rušivě na mě ale působili amorci, už jen to jejich postavení, nemluvě o hudbě, která mi tam neseďela

- i písničky byly na jedno brdo

- ani kostýmy se nelíbily

- mně scházela gradace, stupňování děje, od začátku do konce nepřišli s ničím novým, nic nepřekvapovalo

- nemohla jsem se zbavit dojmu, že místy chyběla režie, kterou nahrazovala improvizace, že celý příběh má jen kostru a ostatní chybí

- já jsem z toho cítil, že hrají o sobě a o svých problémech

Útržky z diskuse KMD o jiných představeních nebyly do uzávěrky doručeny.

LAKOMÁ BARKA

„No..., vyprávěné divadlo,“ zaslechl jsem po představení „Lakomá Barka“ DDS ZUŠ Hradec Králové z davu opouštějícího divadelní sál. Představení ve 13.00 prostě nevyšlo a škoda, že kvůli tomu pojem vyprávěné divadlo získává pejorativní význam. Lakomá Barka, tak jak se ji v dramaťáku v Hradci Králové rozhodli inscenovat, vychází z nedramatického neupraveného textu. Prostě literatura určená k předčítání. Řeknete si: „Jejich vina, to nám raději měly rozdat knížky, my bychom si to v klidu přečetli a bylo by nám líp.“ Souhlasím.

Přál bych Vám ovšem vidět stejné představení na letošní přehlídce dětského divadla v Prachaticích. Na jevišti byli přítomni tři klauni. Dva šestnáctiletí v podobě stejné jako včera v Sokolovně. Třetí v podobě ducha klauna Wericha poletoval mezi vystupujícími a hledištěm. Vstupoval do svých o pět generací mladších příznivkyň, houpal se s nimi na vlnách slov, vyprávěl si spolu. Nás do hlediště tu a tam přišli pohlédnout. Všichni jsme si libovali. No..., vyprávěné divadlo.

Pavel Němeček

Lakomá Barka „od pasu nahoru“.

Sedím na židli, vysoko nad prostorem, pro tuto chvíli nazvaným jevištěm. Dole pode mnou se pohybují dvě drobné dívky, ztrácející se v obrovském prostoru. Tu poodběhnou, tu něco poví, tu se pro něco sklánějí. V tom okamžiku se mi ztrácejí. Přemýšlím o tom, co asi na zemi kutí. Najednou se zvedají a pohádka pro mne a diváky sedící v mé rovině může opět navázat. A to je vlastně to jediné, na co se má pozornost může soustředit. A je to škoda. Přesto, že vidím holky pouze od pasu nahoru, mám dojem, že občas na jevišti zadoutná jiskřička. Jenže..., prostor je velký, hluboký..., jiskřička nemá možnost přeskočit k divákovi. Dajka a Dominika to určitě cítí a vypadají trochu vyděšeně.

„Kupodivu se mi nepodařilo, je zničit,“ píše o nich jejich paní učitelka Ema Zámečnicková. Bohužel jejich dnešní představení zničil obrovský hrací prostor. Doufám, že to D + D nezveze chuť hrát divadlo dál. Byla by to škoda.

Ivana Němečková

D & D & D = Dajka + Dominika + „dramaťák“

Skvěle odšpuntované komediantky; bláznivě rozjeté holky, které s velkým „ajfrem“ chrlí na nás SVOU „Lakomou Barku“. - Pardon, omyl. To bylo v červnu v Prachaticích. Ovšem na kukátkovém jevišti před hledištěm nazhabe-

ným blízkostí „rodícího se příběhu“, výbuchy smíchu ženou DaD k razantnější komice. Tedy vše, co vyprávěné divadlo „živí“. Kontakt, účast na dění, setkání.

Hronov, srpen: D & D & D předhozeny lvům ve stodole, kde by měl potíže i profesionál. Natož dvě čerstvě vyhlášené ješterky ze ZUŠ. Výborná příprava a průprava nezaujala ani v těchto bojových podmínkách: dobře cítěná a cítěná dramatická situace, gradace, zkratka, napětí. Co se týče dramaturgie, mile mě překvapila hravá „neúcta“, s jakou publika vzdáleny asi jako krajina od cestujících v letadle. A navíc - své „černobílé roky“, kdy pohledy na svět jsou ostře a kriticky útočné, hřejivě změkčily moudrostí, nadhledem a humorem zvoleného textu. Lenka Preňková

Ve všech dobách si lidé rádi vyprávěli příběhy a poslouchali povídaní o událostech, skutečných nebo neskutečných, které stály za zaznamenání. Byli vždy v úzkém kontaktu s vyprávěčem. Vyprávěč mohl cítit jejich vzrušení, radost, či strach. I dnes jsme zažili vyprávění příběhu hodného k naslouchání. Ale dvě sympatické vyprávěčky byly od publika vzdáleny asi jako krajina od cestujících v letadle. A vyprávěč vždy musel hledět svým posluchačům do očí. Jinak si vyprávěl sám pro sebe. Zora Vondráčková

Excesy minulých dní nás přiměly pozvat dr. Jekylla i pana Hyda do redakce, společně, aby se pokusili svůj názor sjednotit a přestali veřejnost mást rozdílností svých názorů. Výsledek předkládáme laskavě čtenářské obci:

Jekyll: „V Lakomé Barce je spousta dobrých, vtipných nápadů, ...“

Hyde: „...Ale chybí tam to nejdůležitější, bez čeho je divadlo jen rozcvicka mražených kuřat: autenticita - skutečné přítomné bytí; citění sebe samých a předmětu inscenace; citění prostoru a diváků v něm. Oni (správně) má být ony - pozn. redakce) jsou jakoby duchem či alespoň smyslem svého úsilí nepřítomny. A pak z toho trčí tvar - artistní stránka převládá nad lidskou.“

J: „To ale vytykáte především tomu, koho napadlo dát je do té nádražní haly, do toho hangáru, do té tržnice. Nejde (jen) o viditelnost a slyšitelnost; jde i o psychologické působení prostoru - na herce i na diváky. Dvě kuřátka uprostřed poloprázdné haly jatek. Chtějte na nich lidskost!“

OSAMĚLÝ LÉTAJÍCÍ TALÍŘ

Petr Mlád bude asi hračka. Baví ho různé fóry, šprýmy a nápadíčky, které umí užitečně zapojit v jednotlivých situacích. Baví sebe i publikum jemně až poeticky. Líbí se mi, že se nenechává unášet exhibicí či eskamotérstvím. Dává tušit, že by to mohl rozbalit klidně víc.

Aškenázyho Létaující talíř je určen dětem a tady zabírá více než u dospělých. Protože Petr si pohrává a to my, jak známo, už nesvedem. Trošku mě mrzí, že příběh se od určitého momentu vyvíjí jaksi mimo to, co na jevišti vidíme. Když se náš kulatý, mrkající hrdina rozhodne poznávat jiné chutě života, než jen pouze chuť chlupatých maštěných knedlíků, začíná si Petr zbytečně vyhrávat s věcmi okolo. Nic proti, leč cítil jsem, že našeho přítele se to jaksi netýká a je mi to líto. Nikdo mu neublíží, já vím, policajt je hodnej strejda, vojáci už asi nikoho nikdy netrefí, generalitě se spíše stýská po oficiálních recepcích. Nakonec ale nevím, jestli se talíř vrací domů, protože se mu zastesko po vůni smažené cibulky, nebo jestli potřebuje mít konečně zahrádku, aby se mohl starat o růžičky.

Stejně ale zítra půjdu za Petrem, aby mi půjčil tu raketku. Chci si taky pufnout. Pavel Němeček

Petr Mlád / LP 1992 „SAFETY PLAYER“

Petr Mlád přicestoval do Hronova automobilem Škoda, ve kterém také převážel všechny dekorace, rekvizity a kostýmy, v doprovodu manželky (paní Mládové) a prozatím nejmladšího potomka Jakuba Mláda (Kris Kross). Spolu se svým doprovodem se ubytoval v internátě S.O.Ú.P. (za tráti u lesa). Odtud se v den svého představení přemístil přímo do dějiště vystoupení - restaurace Slavie.

Léta Páně ...hodně dávno procházeli krajem zvláštní osůbky, kterým se říkalo písmáci. Petr Mlád je písmák přes divadlo. Hraje s velkou chutí a přichystává na diváky nejrůznější překvapení, která se neopakují mechanicky od štače ke štači, ale doznávají „jistých“ vylepšení a vybroucenosti. V zákulisí speciálně upraveného stolu pod kterým vystupuje, se nachází do nejmenšího detailu promyšlená síť držátek, zarážek, páček a uchytačů. Vše je naprosto promyšlené, tak, aby nikdo ani na chvíli nezahálel. Petr Mlád je vynálezce melišovského střihu. (Georges Méliés - francouzský Petr Mlád, žijící na počátku dvacátého století v Paříži). Scéna „Pouštní operace“ se pro mnohé diváky stane významnou památkou na letošní Jiráskův Hronov: na jevišti malého sálku stojí objekt velikosti stolu - na jehož žluté desce je postavený malinký domeček. Petr Mlád je v tu chvíli zrovna neviditelně schovaný v útrobcích stolu. Nic se neděje. Diváci sedí, světlo svítí...

Ne náhodou se letošní turné Petra Mláda časově překrývá s koncertní šňůrou Michaela Jacksona. Také tento umělec s sebou vozí velkolepá překvapení, početný doprovod, mnoho šikovných věcíček, ohočenou opíčku a vydává různé zvuky navíc. Je pravda, že Jacksonovy fistule jsou propracovanější - ale Petrovi Mládovi je zase rozumět, protože mluví česky.

It's just a feeling you have
To soothe it you can't neglect it
You can't abuse it it's just desire
You cannot waste it then
Won't you taste it.

Petr Lébl

DS JEN TAK Karlovy Vary „Amorem střelení aneb Všechno vyjde najevo“

Při inscenování umělých pohádek typu M. Macourka či L. Aškenázyho vždy trnu, jakpá si tvůrci poradí se slovní komikou, metaforičností a mnohovýznamovostí slov. Mám pocit, že se jedná o problém obecnější než abych to vyčítala tomuto představení. Týká se to dramaturgie a zvážení možností divadelnosti. Pokud uvedu na jeviště sousloví „vykutálený talíř“ či „oprýsknutá růže“ vlastně zhmotním pouze část významu nabízeného autorem (a tím ho tak trochu omezím a zavřu do škatulky... Autora či význam slova?). Tyhle příběhy jsou přece v ději posunovány právě tímto víceznačným užitím slov. V nejednoznačnosti spočívá hravost a fantazijní „honička“ těchto moderních pohádek.

Posun k lepšímu nastane, když se princip hravosti a vznikání nových významů dostane do přímé divadelní akce, což se několikrát podařilo. Herecký výkon Petra Mláda je velmi příjemný, možná živější a přesvědčivější v partech „živáka“ než v loutkohereckých částech. Technické nápady a tvořivost (zvláště v druhé polovině) určitě rozehrají v každém klukovskému strunu objevitelského kutilství. Tento typ hravosti, často absentuje u mateřinkových představení (paní učitelky raději sáhnou po textilní loutce či nějakém polštáři a vše navíc libě „zestetizují“). Budiž tedy pochválen počín mužů, který se určitě stane vzorem pánů kluků v hledišti.

- Lenka Preňková -

DIVADELNÍ PŘEHLÍDKY A FESTIVALY

WOLKRŮV PROSTĚJOV

Kdo letos četl tiskoviny týkající se WP, mohl znejistět, zda jde o „národní přehlídku poezie“, „přehlídku amatérského uměleckého přednesu“ či „divadel poezie“, zejména když nakonec na WP slyšel a viděl nejen poezii, ale i prózu a nejen přednes, ale i regulérní inscenace (o hostujícími pohybovém divadle Derevo nemluvě). Všechno je však v pořádku - je to pořád Wolkrův Prostějov, přehlídka uměleckého přednesu a divadla slova.

Mluvené slovo, přednes či, chcete-li, recitace poezie i prózy měly a mají své příznivce - a ti mají svou přehlídku. Jsou lidé, kteří o „divadelnosti“ tohoto oboru vážně pochybují, a jsou i tací, kterým při termínu „divadlo poezie“ naskakuje husí kůže. Nechme je pochybovat, nechme ji naskakovat. Sám přednes v současnosti není jen záležitostí čistě verbální, doplněnou případně základní mimikou a gestikou, ale komplexním projevem, používajícím i dalších složek a u divadel poezie jde už evidentně o syntetický druh, plně pracující se složkami akustickými i vizuálními, jakož i s doménou a základem divadelnosti - vztahy mezi jevištními postavami. A to způsobem inspirativním a poučným pro divadelníka jakéhokoli zaměření. Nemluvě už o tom, že řada souborů z čistě uměleckých důvodů i z důvodů umělecké „hygieny“ čas od času prostrídá svou „regulérnější“ dramaturgii právě divadlem poezie.

Wolkrův Prostějov se koná ve třetím (prodlouženém) víkendu června.

Výběr sólových recitátorů se odehrává v místních či školních kolech v lednu a v okresních či spádových, do konce února. Krajská kola, z nichž vybraní sólisté postupují na WP probíhají do 31. března, uzávěrka výsledků je 10. dubna.

Kolektivní postupují z krajských přehlídek; uzávěrka přihlášek do nich je 15. března, uzávěrka výsledků z krajských přehlídek je 10. dubna.

V otevřené části přehlídky (Open festival) může vystoupit každý, kdo se přihlásí do 10. dubna na adresu MKS, Školní 4, 796 00 Prostějov a sám si hradí náklady. Bývá i doplňkový program, inspirativní představení a host.

Sólisté vystupují ve třech kategoriích: 1. do 17 let, 2. do 20 let, 3. do 35 let. Sólisty a kolektivy posuzují tři lektorské sbory celkem o šestnácti lidech a třech tajemnicích.

V průběhu přehlídky vychází Zpravodaj (3 čísla).

Program 35. Wolkrova Prostějova 1992:

1. kategorie sólistů: 19 účastníků, 6 ve finále

2. kategorie: 13 účastníků, 9 ve finále

3. kategorie: ve finále 4 účastníci.

Každý účastník má připraveny dva texty. Úroveň letos nebyla nejvyšší.

Kolektivy:

STUDIO UMĚLECKÉHO PŘEDNESU Pardubice: **Hra na honěnou aneb Zebry**

ESPRIT Plzeň: Karel Sabina - **V studni**

CESTY MILOSTI Hradec Králové: Carmen Bernos de Gaszold: **Modlitby z archy** (Open festival)

D-KLUB Plzeň: Ludvík Aškenázy - **Osamělý létající tatří**

BÍLÉ DIVADLO Ostrava: **Smrt ve starých dekoracích** (Open f.)

Oldřich CHOCHOLÁČ Slavkov: Carlo Carretto - **Já František** (Open f.)

AGADIR Valašské Klobouky: **Ted' jsme na řadě my** (Open f.)

TYJÁTR LÁSKY A FANTAZIE Brno: **Pouť** (Open f.)

Jiří KUPŠOVSKÝ, Pavel ŽIBŘID Ústí nad Labem: **Texty z šera**

Alsophily (Open f.)

DEREVO Petrohrad: **Buben ze zaječí kůže** (inspirativní př.)

SOUBOR SCÉNIKÝCH BÁSNÍ MAJORA ČEHO Brno: **Slepác a břicháč** (Open f.)

Zuzana TOMANOVÁ Bruntál: **Ta ženská se zbláznila** (Open f.)

PEPA VESELÝ Hradec Králové: Hubert Krejčí - **Hadrářova céra** (Open f.)

REGINA Břeclav: Ivan Wernisch, Michal Jůza - **Odněkud někam**

TVOU TVÁŘ - večer autorské recitace

ZÁDRAPKY Senica: **Traumdeutung** (host) Luděk Richter

POHÁREK SČDO,

amatérskou soutěž monologů a dialogů vyhlašuje Svaz českých divadelních ochotníků jako memoriál Dr. Zdeňka Kokty. Letos proběhl 20. ročník (počítáno od původních krajských začátků zakladatele soutěže Miloslava

Kučery). Národní kolo je sjáto po řadu let s Hlinskem v Čechách a poslední ročníky s moravským Přerovem. Jako všechny soutěže SČDO se z interní členské akce proměnil Pohárek v soutěž otevřenou.

V soutěži monologů soutěží mužské a ženské výkony odděleně. Předepsaný limit do 10 minut. Dialogy jsou limitovány 13 minutami a maximálně třemi postavami. Porota ve svém hodnocení posuzuje: 1. dramaturgicko-koncepční práci na výběru předlohy vzhledem k možnostem a předpokladům interpreta, 2. úroveň a kvalitu vnější a vnitřní techniky projevu, 3. výsledný dojem výkonu (jeho kontaktnost, osobitost, ev. i osobnostní úroveň). Porota letošního národního kola vybírala z celkem 19 vystoupení (6 mužů, 6 žen, 7 dialogů). Soutěžící byli z regionálních kol (z celkového počtu asi 70 soutěžících) delegováni sice nerovnoměrně, ale zastoupeny byli regiony všechny.

Národní přehlídka měla letos obvyklý průběh:

pátek večer - první příjezdy

sobota dopol. - příjezdy a jevištní zkoušky

sobota odpo. - soutěž po kategoriích (s „předskokany“)

sobota večer - vystoupení vítězů a předání cen (vč. ceny diváka)

program hosta večera (letos: J. Císlar, Ioni: K. Fialová ap.) zábava

neděle dopol. - rozborový seminář (Hraše, Zakopal).

V soutěži se vedle osvědčených matadorů objevují každým rokem nové mladé tváře. Zkušeným Pohárek umožňuje realizaci úkolů, na které se v repertoáru jejich souborů nedostane. Mladým dává příležitost vyzkoušet si a ověřit svoje konturování postavy, výstavbu výkonu, schopnosti stylizace atd.

Národní kolo soutěže je pravidelně v dubnu, regionální kola do konce února. Soutěž organizují regionální výbory SČDO a v národním kole ÚV SČDO spolu s přerovskými organizátory. Vítězové jsou delegováni do programu divadelní žatvy Jiráskova Hronova. Letos je najdete (3 monology + 1 dialog) spolu s vítěznou jednoaktovou přehlídkou v Želči ve čtvrtek 6.8. na jevišti Slávie. Jiří Hraše

SOUTĚŽ JEDNOAKTOVÝCH DIVADELNÍCH HER SČDO

První národní přehlídka se uskutečnila v Želči u Tábora v Roce českého divadla - 1983. Vyhlášatel Svaz českých divadelních ochotníků se svým podnětem snažil oživit neprávem opomíjenou repertoárovou oblast jednoaktových divadelních her.

Soutěž je dvoukolová v tříletém cyklu. Ze sítě regionálních přehlídek je prováděn výběr na národní přehlídku, která od svého třetího ročníku (1989) nese název Memoriál Ládi Lhoty.

Soutěž je otevřena všem neprofesionálním ochotnickým a loutkářským divadelním souborům. Vyhlášatel vymezil pojem „jednoaktovka“ pro účely této soutěže. Jde o dramatický tvar na základě původní dramatické předlohy nebo dramatizaci prozaického textu nebo text autorský, zasazený skutečně do jednoho jednání s maximálním časovým rozsahem 40 minut. Příběh musí probíhat v nepřetržitě jednotě dějového času, v jedné dekoraci - popřípadě bez dekorace. Inscenace musí být založena na souhře nejméně dvou dramatických, pohybových i slovních jednáních postav. Nemůže to tedy být ani divadlo jednoho herce či divadlo poezie, popř. recitační pásmo. Výjiny z časového a scénografického hlediska jsou přípustné u lidových a jarmarečních her.

Soubory zasílají přihlášky do soutěže ve vyhlášených termínech podle oblastní příslušnosti oblastním výborům SČDO nebo přímo sekretariátu ústředního výboru SČDO.

Základní programovou částí národní přehlídky je vlastní soutěžní vystoupení souborů, zpravidla pátek večer a celý den v sobotu. Pracovní programovou částí jsou veřejná hodnocení odborné komise, zpravidla neděle odpoledne. Ekonomické podmínky jsou vyhláшателеm stanoveny vždy pro jednotlivé ročníky podle prostředků, které jsou k dispozici.

Letošního čtvrtého ročníku se zúčastnilo dvacet pět souborů s třiceti inscenacemi, deset z nich bylo pozváno do Želče, jedna byla nominována na 62. JH (DS Sezimovo Ústí) a jedna doporučená do výběru (DS ČAPEK Děčín).

V roce 1995 nashledanou!

Vlastimil Ondráček

D 1 H

...chápejte jako zkratku divadla jednoho herce. Tento obor divadelní tvorby ještě mladý v českém divadle je mimořádně mladý v českém divadle amatérském. Přesto již přinesl několik ojedinělých, ale výrazných výkonů, které dávají nadějnou perspektivu. Potvrdit tento předpoklad, ověřit skutečné šance nového oboru, obhlédnout prostředky, jimiž se vyjadřuje a porovnat zatím výsledky chce (první) národní přehlídka D 1 H 1993. Vyhlášatel SČDO připravuje statut, který nepochybně určí minimální rozsah (snad od 40 minut) a základní formy výrazu (činoherní, mimickou a loutkohereckou). První (do jisté míry pokusná a ověřovací) soutěžní přehlídka se bude konat zásluhou vedení kulturního domu v Čelákovcích u Prahy od 21. do 23. května 1993. Zdá se, že nejméně v tomto prvním pokusu půjde o soutěž jednokolovou. Podrobnější informace přinese D'ARTAMAN a Informátor SČDO. Jiří Hraše

střípky

Stav v poločase

Do Hronova za divadlem dorazilo k dnešnímu dni kolem čtyř stovek lidí (podle záznamů o ubytování). Předpokládá se, že v soukromí bydlí snad stovka. Dorazit mají ještě dva soubory (zhruba 30 lidí). A snad i nějací návštěvníci(?)

Budu se opakovat,

ale nedá mi to, protože se opakuje situace. Už na třebíčské přehlídce bylo řečeno, že se napříště budeme častěji setkávat s představeními „živými a rozehranými“. Tento trend (už pár let narůstající) nazval před časem jeden kritik divadlem v pohybu. Jde o představení bohatě dotovaná viditelnými efekty: složitým aranžmá, pohyblivostí až akrobatickou, scénickými efekty od kouřů až po hromady materiálů, v nichž se boří hercovy nohy, extrémním kostýmováním a proti tomu nahotou. Nádkem k tomu ovšem i bohatstvím zvuků hudebních i nehupebních ve výdatné síle. Kontrastní expresivita bez ohledu na situaci, na hru, na styl.

Je to ovšem reakce na divadlo průběžné výměny názorů, na divadlo diskuse. Cílem je opětovné zdivadlení divadla. Ale pohyb na úkor slovní akce hercův projev nezdivadlňuje: zdivadlňuje dynamická akce slovní i pohybová, nudí statická situace slova i pohybu. Nepodstatnost, bezvýznamnost slova jistě nebyla cílem tohoto hnutí za obnovou divadelnosti, ale stává se velmi často jeho výsledkem.

Vytlačení srozumitelného, výrazného, stylizovaného slovního sdělení vzniká snad zajímavý, často i náročný hepenink, ale cesta divadla - řekl bych - tudy nevede. Nebo se vám zdá, že ano? Přemýšlejte o tom se mnou!

Jiří Hraše

Výstava přeci jenom bude!

Po krátké přestávce, ve které jsme si odpočinuli my i vy, zaviněné omlovou z tiskárny, při které se omylem (že by náhodou?) došlo k záměně zprávy z předcházejícího dne se zprávou z téhož dne, ale, na poslední chvíli dementovanou, tlumočíme vám stanovisko ing. Čermáka: „Uděláme všechno proto, aby se výstava v pořádku uskutečnila“.

Děkujeme.

BL

Vydává organizační štáb

62. Jiráskova Hronova

Šéfredaktor:

Luděk Richter

Redaktoři:

Lenka Preňková

Zora Vondráčková

Petr Lébl

Pavel Němeček

Technický redaktor: Marek Zhibo

Tisk: Grafické závody Hronov, s. r. o.

Cena: 2 Kčs

VELKOSKLAD fa. Entlichová vám dodá pletací příze a froté zboží